

Všechny
čtyři
★★★★
hvězdičky

Albatros

Tara Dairmanová

Albatros

Tara Dairmanová
Všechny čtyři hvězdičky

Tara Dairmanová

*Všechny čtyři
hvězdičky*

Albatros

Přeložila Alžběta Kalinová

Copyright © 2014 by Tara Dairman

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with G.P. Putnam's Sons, an imprint of Penguin Young Readers Group, a division of Penguin Random House LLC

Translation © Alžběta Kalinová, 2016

Cover illustration © Eva Chupíková, 2016

ISBN 978-80-00-04214-5

Věnováno Katie, Jess, Evelyn a Miriam

Pořádně, ale pořádně velký průšvih

Gladys Gatsbyová stála u kuchyňské linky a držela hořák tátovy těžké letlamps nad keramickým hrnečkem. Jen stisknout tlačítko, které mělo proměnit obyčejný vaječný krém v křupavou sladkou pochoutku. A právě v té chvíli zaslechla, že venku bouchny dveře od auta.

Na chvíli se zarazila, ale pak se podívala na hodiny. Bylo teprve čtvrt na šest, pořád měla dobrou třičtvrtěhodinu, než se rodiče vrátí z práce domů. Dřív se nikdy nevraceli. *To budou jenom sou-sedi*, řekla si a vrátila se ke svému projektu.

Uvědomovala si, že ta letlampa není zrovna ten nejlepší nástroj pro přípravu dezertů. Především byla o dost větší než ta, která byla vyfocená v kuchařce. Navíc měla na straně velkým písmem napsáno VAROVÁNÍ: EXTRÉMNĚ HOŘLAVÉ. Jenže Gladys nikdy nevzdávala své kulinářské experimenty jen proto, že její rodiče neměli to správné vybavení. Zrovna minulý týden vyválila těsto na koláč násadou od rozbitého deštníku a dopadlo to skvěle.

Ale stejně by bylo prima, pomyslela si, zatímco upravovala pozici hořáku, kdyby mi k jedenáctinám dali tu malou cukrářskou plynovou pistoli, kterou jsem si přála, místo toho hloupého tabletu.

Jenže dostala tablet, takže teď neměla nic lepšího než tenhle starý krám z garáže. *Nedá se nic dělat*, řekla si, zkřížila si v teniskách prsty pro štěstí (ruce měla tak trochu plné), zhluboka se nadechla a zmáčkla spoušť.

Stalo se několik věcí najednou.

V letlampě to zapraskalo a vyšlehl z ní modrý plamen, který byl o pěkných pár čísel delší, než čekala. Dosáhl až daleko za první hrneček.

Venku to zašumělo a ledový zimní vítr se stočil přímo do jejich kuchyňského okna, takže lehoučké bílo-modré závěsy začaly vlát všude kolem.

A venku zacinkaly klíče, pak cvakl zámek a někdo otevřel vchodové dveře.

Za chvíličku už uslyšela v hale kroky rodičů.

„Gladly!“ zavolal na ni táta. „Vezeme pizzu!“

Zamést stopy! pomyslela si Gladys. Sundala prst ze spouště, jenže k jejímu zděšení z letlampy pořád šlehaly plameny. Zoufale spouští zalomcovala, jenže tím oheň spíš ještě přiživila.

Kroky se blížily.

Pevně uchopila letlampu a ze všech sil se pokusila stočit plamen od pracovní desky zpět nad řádku hrnečků s vaječnými krémy. Krusty v tom žáru zhnědly téměř okamžitě. Ještě jednou se pokusila přístroj vypnout a jako zázrakem tentokrát zaslechla

cvaknutí, spoušť povolila a dlouhý modrý plamen začal mizet.

Jenomže pak, přesně v ten okamžik, kdy rodiče vešli do kuchyně a Gladys se chystala otočit a vysvětlit jim, že má celou dobu situaci zcela pod kontrolou, zkřížily skomírajícímu plamínku cestu rozevláté závěsy, které vmžiku vzplanuly.

Modro-bílá látka vzplanula tak rychle, jako by byla namočená v benzínu. Gladys vrávoravě couvla a před očima jí prolétl celý její tajný kuchařský život.

Viděla tu malou holčičku, jež si hrála na šéfkuchaře a míchala všechno možné v obří keramické míse, kterou rodiče dostali od někoho darem, když se nastěhovali, ale nikdy ji nepoužívali.

Viděla své osmileté já, jak čte první kuchařku a jak se na kole vrací z prvního samostatného nákupu s košíkem napěchovaným přísadami na pasta primavera.

Devět. Deset. Jedenáct. Viděla se, jak připravuje rajčatovou omáčku a vaří mušle v páře, jak míchá jarní salátky a griluje steaky, jak balí domácí suši a šlehá šlehačku. Jak otevírá okennice, aby po vaření vyvětrala, a jak vynáší odpadkové pytle plné vaječných skořápek a slupek ze zeleniny. Jak schovává všechny zbytky do staré rezavé chladničky v garáži, kterou soudě podle jejího obsahu (dvě promáčkuté plechovky od sodovky a vyschlá tuba s vteřinovým lepidlem) už nikdo nepoužíval.

Právě během jedné takové pochůzky do garáže si prvně všimla, jak se ta letlampa zanedbaně válí v rohu...

Z jejího snění ji probral až jekot požárního hlásiče. Táta odhodil kufrík na zem, popadl Gladys za paži a táhl ji pryč od okna.

Máma strhla ze zdi hasicí přístroj a z upraveného drdolu jí vylétly prameny vlasů. A vzduch kolem nich se naplnil bílou pěnou, jak se snažila kuchyň uhasit. Jednou věcí si byla Gladys jistá. Dnešek *nevejde* do historie jako den, kdy dokázala, jaká je vynikající kuchařka, a vysloužila si tím více kuchyňských privilegií. Kdepak, už navěky zůstane dnem, kdy Gladys Gatsbyová zapálila dům... a pokud to její rodina přežije, tak i jako den, kdy se dostala do pořádku, ale pořádku velkého průšvihy.

Gladys u výslechu

Za deset minut už Gladys seděla na gauči v obývacíku a zírala na své tenisky. Ještě před chvílí byly červené, teď ale měly od vší té pěny z hasicího přístroje spíš takovou lososovou barvu.

Gladys se běžně do průšvihů nedostávala, takže o trestech toho nevěděla o moc víc, než co se dočetla v knížkách. Dostane zaracha? Bude muset dělat všechny domácí práce? Nebo ji vystěhují do komory pod schody?

Po očku se dívala na rodiče, kteří stáli o kousek dál a něco si šeptali. Máma měla roztržené punčocháče a prameny hnědých vlasů jí trčely všemi směry. Tátovi na pohmožděném nose tak nějak divně seděly brýle a jeden rukáv společenské košile měl umazaný od sazí. Ani jeden z nich se netvářil příliš vesele.

Nechtěla na sebe ale poutat pozornost, a tak se honem zadívala na vánoční stromek stojící v rohu. Žárovičky na něm blikaly a střídavě osvětlovaly ozdoby, které jim už roky posílala teta Lydie. Její nejoblíbenější – chilli paprička, v níž bylo vyryto její jméno – se zablýskla a hned zase zmizela ve tmě.

„Gladdy?“

Gladys vyskočila. Začal se jí svírat žaludek, jako když snědla

ty mastné věci, které většinou její rodiče nosili domů na večeri z Mastného burgeru nebo Fredovy smažírny.

„Ano?“ pípla tak odvázně, jak jen mohla.

Táta si klekl vedle gauče. „Pojďme to vzít od začátku. Mohla bys nám vysvětlit, co přesně jsi v té kuchyni dělala?“

Gladys řekla pravdu. „Připravovala jsem crème brûlée.“

„Krám brýle?“ pohlédl táta tázavě na svou ženu, která jen pokrčila rameny. „Co je krám brýle?“

Gladys si povzdechla. Pokud se nějaké jídlo nenacházelo v nabídce alespoň jednoho řetězce s rychlým občerstvením ve městě, její rodiče ho neznali. „To je takový dezert,“ vysvětlila. „Vaječný krém s křupavou vrstvou zkaramelizovaného cukru na povrchu. *Brûlée* znamená francouzsky *spálený*.“

„Takže teď máme brûlée závěsy, ne?“ zasmál se táta vlastnímu vtipu. Nicméně mamince to asi vtipné nepřipadalo, jelikož se rozhodla vzít výslech do svých rukou. Na obličeji měla bílou pěnu z hasicího přístroje a na rtech rozmazanou rudou rtěnku. Vlastně vypadala jako klaun, děsivý klaun.

„Gladys,“ začala a dala si ruce v bok, „kdo tě vůbec naučil tenhle krám... tu věc dělat?“

Gladys se zhluboka nadechla. „To jsem se naučila sama,“ vyhrkla. „Viděla jsem v televizi, jak ho připravují kuchaři, a recept jsem si našla v jedné ze svých kuchařek, takže...“

„Takže sis prostě řekla, že vytáhneš z garáže tátovu letlampu a vyzkoušíš, co umí?“

„Ne!“ zaúpěla Gladys. „Chci říct, prostě jsem se nerozhodla

jen tak z ničeho nic... že půjdu a popadnu letlampu. Všechno jsem opravdu dobře naplánovala. Obvykle jsem moc dobrá kuchařka.“

„Obvykle?“ pozvedla máma jedno pěnou vybělené obočí.

Ale ne.

To už se do toho opět vložil táta. „Gladdy, je tohle poprvé, cos něco sama vařila?“

Svíravý pocit v žaludku zesílil. Gladys zavrtěla hlavou.

„Proč sis od nás ale nenechala pomoci?“ vyptával se táta.

„Mohli jsme přece ten zákusek udělat společně.“

Gladys si vzpomněla na těch pár případů, kdy se *pokusila* vařit spolu s rodiči. Pokaždé to skončilo katastrofou.

Když dovolila mamce, aby šla nakoupit přísady, tak se vždycky vrátila s variantami bez tuku a bez cukru s tím, že přece chutnají úplně stejně jako ty normální.

Nechutnaly.

Nicméně se aspoň držela receptu. Zato táta, ten v recepty nevěřil, takže když ho nechala bez dohledu třeba jen na minutu, začal náhodně přidávat všechno možné, jelikož experimentováním se recept přece vždycky jen vylepší.

Nevylepší.

Nejhorší ale bylo, že i když se jim společně podařilo jídlo nějak slušně připravit, rodiče odmítali použít troubu nebo sporák, když to přece mohli šoupnout do mikrovlnky.

„Ale sušenky nemůžete péct v mikrovlnce!“ úpěla Gladys během jejich posledního a zároveň nejšilenějšího rodinného vaření.

„Vždyť se to píše přímo tady: pečte na 180 stupňů osm až deset minut v troubě!“

„Ta přece funguje stejně,“ prohlásila tehdy máma a táta začal lžící nanášet těsto rovnou na skleněný otočný talíř.

Proč ji to ale vůbec zajímalo? Tou dobou už sušenky stejně nemohlo nic zachránit. Beztak byly plné nízkotučného margarínu místo másla, nekalorického sladidla místo cukru a čtyřikrát většího množství jedlé sody, než bylo uvedeno v receptu, jelikož táta se rozhodl, že tak budou „krásně lehoučké a nadýchané“.

Takže když ty sušenky v mikrovlnce nabobtnaly do velikosti pomerančů a explodovaly, vůbec ji to nepřekvapilo. Zato rodiče se nestačili divit.

„Vidiš? Tak přesně proto nesnáším vaření,“ nadávala tehdy máma, zatímco ze dvířek od mikrovlnky seškrabávala spálené těsto. „Člověk si s tím dá takovou práci, a stejně to nikdy nedopadne.“

To bylo zhruba před rokem a od té doby se Gladys odvažovala vařit, jen když byli rodiče v práci.

A táta tu teď na ni nechápavě hledí a čeká, že se dozví, proč je nikdy nepoprosí o pomoc. Gladys mu nedokázala říct do očí, že jsou strašní kuchaři. Ne potom, co právě provedla s kuchyní.

„No, když vy jste nikdy nevypadali, že... že by vás to *bavilo*,“ řekla opatrně. „Tak jsem si řekla, že bude pro všechny lepší, když si budu vařit sama.“

„A přitom podpálíš dům?“ vyštěkla máma.

„To byla jen nehoda!“ Gladys si uvědomovala, že rodiče mají

právo být naštvaní. Zároveň ale měla pocit, že to byli právě oni, kdo ji donutil dělat to všechno takhle tajně. A teď v ní – jako voda v hrnci zapomenutém na zadním hořáku – vzkypěl vztek. „Už jsem vařila podle 142 receptů z dvanácti různých kuchařek a vždycky to dopadlo skvěle!“ vykřikla.

Už když to říkala, bylo jí jasné, že to není zrovna ten nejlepší nápad, jenže si nemohla pomoci. Teď už na ni oba rodiče zírali jako na mimozemšťana.

„Říkalas sto... čtyřicet... dva?“ vydechl táta.

Jako na mimozemšťana, který vaří. Hodně vaří.

Táta měl tak vytřeštěné oči, že vypadaly jako kuchyňské odměrky, které nikdy nepoužíval, a máma vstala a o krok ucouvla, jako by ta kuchařská nemoc snad mohla být nakažlivá.

„Ale jak... jaks to dokázala?“ vykoktala. „A kdy?“

„No, občas jsem se nudila po škole,“ přiznala Gladys, protože bylo příliš pozdě tvářit se, že o nic nejde. „A asi i o letních prázdninách.“ Teď byly vánoční prázdniny a Gladys se zatím podařilo využít každé minuty, kterou rodiče strávili v práci. Naučila se na zpaměť jejich rozvrh, aby každý den stihla kuchyň uklidit a zbytek odnést do lednice v garáži dřív, než se vrátí domů. Kdyby se zrovna dnes nerozhodli, že z práce odejdou dřív a překvapí ji.

Máma přecházela po pokoji sem a tam. „Víš, Gladys, snažíme se tě v tvých zájmech podporovat,“ začala zvyšovat hlas. „Nakoupili jsme ti kuchařky, o kterých jsi tvrdila, že budou jen na čtení. Platíme ten kanál Planeta jedlíků, o kterém jsi tvrdila, že se na něj budeš jen dívat. Dokonce se občas pokusíme naplánovat

to společné rodinné vaření... a ty nám to takhle oplácíš? Tím, že za našimi zády riskuješ?“

S tím si sedla na pohovku vedle Gladys a položila jí ruku na rameno. „Viš... prostě si o tebe děláme starosti, zlato,“ řekla už klidněji. „Když mně bylo jako tobě, byla jsem v plaveckém kroužku a tvůj táta hrál basket a oba jsme měli spousty kamarádů. Ale ty jako bys jen chtěla sedět doma a...“ pohlédla směrem ke kuchyni, „...a vařit. Proč si nenajdeš nějaké kamarády? Proč se trochu nebavíš?“

„Vaření je zábavné...“ začala Gladys, ale táta zavrtěl hlavou.

„Máma má pravdu,“ prohlásil, „budeme muset zavést pár nových pravidel. Tak především nedostaneš žádné kapesné, dokud se jím nesplatí ta dnešní škoda.“

Gladys přikývla. To znělo férově.

„A taky si myslíme, že je načase, aby sis vyzkoušela nějaké nové věci. Takže mě to mrzí, ale s vařením budeš muset skončit.“

„S-skončit?“ Gladys si nebyla jistá, co to právě táta řekl.

„Ano,“ souhlasila máma. „Během příštího půl roku žádné vaření, kuchařky ani kuchařské pořady.“

„*Půl roku?!*“ Gladys nevěřila svým uším. To bylo až do konce šesté třídy. Co asi tak bude každý den po škole dělat?

Máma jako by jí četla myšlenky. „Takže po Vánocích můžeš začít trávit čas nějakým... nějakým *normálnějším* způsobem vhodným pro dítě tvého věku. Můžeš chodit ven s ostatními dětmi...“

„Ale...“

„Nebo hrát víc počítačových her...“

„Ale...“

„Nebo... chodit do obchodáku!“

„Ale proč bych měla chtít chodit do obchodáku?“

„Gladdy, myslíme to vážně,“ prohlásil táta a z vážného výrazu v jeho tváři vyplývalo, že tomu tak skutečně je.

„No a co mám podle vás *jíst*?“ zeptala se Gladys.

Rodiče se na sebe zmateně podívali. „Co tím myslíš?“ nechápala máma. „Budeš jíst to, co jíme vždycky.“

Gladys si představila tu mdlou, zplihlou zeleninu, kterou rodiče nakupovali u Wonga, ty rozpadající se sendviče z Mastného burgeru a ty rozleptané nedopečené okraje z pizzy od Pathettiho.

„Jenže to, co jíme, je děs,“ poznamenala. „Chutná to strašně a je mi z toho na zvracení. Proto si ráda vařím vlastní jídlo.“

V obýváku se na chvíli rozhostilo nepřijemné ticho, ale pak si táta odkašlal. „No, možná bychom se mohli s maminkou pokusit vařit častěji,“ navrhl.

„Vážně?“ vydechla Gladys.

„Vážně?“ vydechla máma.

Táta se na ni podíval. „No, když to zvládne jedenáctileté dítě, tak to nemůže být tak složité, ne?“

„Ono to vážně není vůbec složité, když se držíš receptu!“ vyhrkla Gladys. „A když mi dovolíte naučit vás oba nějakou základní techniku práce s noži, mohli bychom...“

„Tak pomalu, pomalu,“ přerušila Gladys máma. „Ty s žádnými noži *nic* dělat nebudeš. A hlavně, pokud tady vůbec na nějaké

vaření dojde, a já neříkám, že to tak bude, pak ty se toho účastnit nebudeš. Rozumíš?“

„Gladys nechtěla souhlasit, ale nezdálo se, že by měla nějakou jinou možnost. „Tak dobře,“ zamumlala. *Ale*, dodala v duchu, *celého půl roku nebudu přežívat jen na vašem jídle ani za nic*. Rodiče ji sice mohli vyštvat z kuchyně, nemohli jí ale zabránit v tom, aby si vymyslela nějaký plán na přežití.

„Výborně, tak to bychom měli,“ oddechl si táta a zvedl se z pohovky. „Takže teď se můžeme vrhnout na tu pizzu. Mám hrozný hlad!“

Gladys se v duchu rozhodla, že až příště podpálí kuchyni, bude mířit na mikrovlnku.

Tajná kuchařská kniha

Té noci se Gladys v posteli převalovala tak moc, že ta polosyrová pizza se jí musela v žaludku obrátit nejméně stokrát. Čím víc se snažila usnout, tím víc musela myslet na to, co se ten den stalo. A na ty roky vaření, které k tomu vedly.

Všechno to začalo návštěvou tety Lydie.

Teta Lydie byla mámina sestra, ovšem byly si podobné asi jako houby a mléčný koktejl. Teta Lydie žila v Paříži, zatímco máma nesnášela velká města. Skříně tety Lydie praskaly ve švech záplavou pestrobarevných šátků, zatímco v mámině visely tak akorát řady tmavých kostýmků do kanceláře. A co bylo nejdůležitější, teta Lydie milovala dobré jídlo, zatímco máma i táta přesně naopak.

V létě, kdy Gladys oslavila sedmé narozeniny, přijela teta Lydie na návštěvu z Francie. A každý den brala Gladys na procházku po East Dumpsfordu, městečku na Long Islandu, kde Gatsbyovi bydleli.

„Tohle město vůbec není jako Paříž,“ odfrkla si jednoho dne teta Lydie, když se procházely po hlavní třídě. „Všechny domy tady vypadají stejně a místo krásné Eiffelovky tady máte tu

smradlavou skládku. Možná se nám ale bude zdát hezčí, když si během našeho průzkumu dáme něco dobrého na zub.“

A skutečně, při jídle se tetě Lydii často zlepšila nálada. A vždycky měla s sebou v kabelce nějakou neobvyklou lahůdku. Jakýkoli den mohla své neteři nabídnout třeba sušené kaki máčené v čokoládě, sušenky s levandulovou příchutí nebo preclík se zelenou polevou zvanou wasabi, ze které slzely oči. A Gladys ty zvláštní svačinky milovala a během procházek se snažila tetě ukázat další místa, kde by mohly sehnat jídlo.

„Tady kupujeme večeri v pondělí,“ prohodila cestou pod Pathettiho vývěsním štítem s kousky pizzy a velkými písmeny *P* uprostřed. „U Freda v úterý,“ ukázala na zářící kyblík plný kuřecích kousků, který se otáčel na štítu Fredovy smažírny. „A ve středu u Masnáče!“ pokračovala, když procházely pod obrovským plastovým hamburgerem, z něhož kapala růžová neonová omáčka. „Taky jíš v Paříži často v restauracích?“

„Ale Gladys!“ zhrozila se teta Lydie. Otočila si neteř čelem k sobě a podívala se jí do očí. Šátek jí vlál ve větru.

„Tohle přece *nej*sou restaurace,“ ukázala znechuceně na řadu provozoven rychlého občerstvení. Pak se jí ale na rtech potřísněných omáčkou wasabi rozzářil úsměv. „Chtěla bys vidět, jak vypadá *skutečná* restaurace?“

O čtvrt hodiny později už stály na vlakovém nádraží a teta Lydie u automatu kupovala lístky do New Yorku. Byla to jen hodina jízdy a táta tam dojížděl za prací každý den, ale Gladys New York ještě nikdy neviděla. Když nastupovaly do stříbrného

vlak, pevně se držela tety za ruku. Pak už jen sledovala, jak se jí za okénkem míhá Middle Dumpsford, West Dumpsford a Far Dumpsford. Nakonec vlak zmizel v temném tunelu a z ničeho nic se vynořil na Pensylvánském nádraží, v samém srdci Manhattanu.

„Víš, než jsem se přestěhovala do Paříže, chvíli jsem tady studovala,“ vysvětlovala Gladys teta Lydie, zatímco jely nahoru na ulici po obrovském eskalátoru, „a vsadím se, že si ještě vzpomenu na všechna ta místa, kde se dá nejlépe najíst!“

Nejprve zamířily do etiopské restaurace na Desáté avenue. Stolky tam vypadaly jako barevné košíky a z reproduktorů se linula štkavá hudba. Jídlo dostaly na velkém kulatém talíři a místo příborů nabíraly kořeněná sousta fazolového pyré s masovou omáčkou jenom prsty a takovým tenkým chlebem, který se jmenoval indžera. Gladys ještě nikdy nic podobného nejedla.

Pak ji teta Lydie vzala metrem do přeplněné košer restaurace v jihovýchodní části Manhattanu. Tam se posadily ke stolu společně se dvěma vousatými muži a z horkých misek usrkávaly kuřecí polévku. Gladys se na tom nejvíc líbila ta velká houbovitá koule – teta jí říkala maces – která jí ve vývaru poskakovala nahoru a dolů.

Poté se trochu prošly a nakonec nasedly na autobus, který je odvezl do čínské čtvrti. Stavily se v jednom maličkém podniku s židlemi s trubkovým rámem, kde si pochutnaly na knedličcích plněných směsí z vepřové panenky a křupavé jarní cibulky. Gladys nedovedla pochopit, jak to knedličkové těsto může být nadý-

chané a křupavé zároveň, což jí nicméně nezabránilo v tom, aby spořádala celý talíř.

„Tak *tohle*,“ prohlásila teta Lydie pokaždé, když vyvedla napanou Gladys zase ven na rušné ulice Manhattanu, „*tohle* byla restaurace!“

A Gladys nezbývalo než souhlasit. To jídlo, které ochutnala s tetou, se vůbec nedalo srovnat s tím, co nosili na večeři její rodiče v East Dumpsfordu. Pochybovala, že jí ještě kdy bude chutnat nějaký mastný burger.

Když se toho večera vraceli od nádraží, Gladys se tety zeptala, jak to ti kuchaři z New Yorku dělají, že jejich jídlo je tak dobré.

„Je v tom nějaké kouzlo?“ přemýšlela nahlas.

Teta Lydie se od srdce zasmála. „Ale kdepak, ty moje sladká Gladiolko,“ oslovila neterž jednou z květnatých přezdívek, které si pro ni vymyslela. „Řekla bych, že je to částečně věda a částečně umění.“ Načež Gladys co nejlépe vysvětlila, jak lze vhodně načasovaným působením tepla v kombinaci s tímhle kořením nebo touhle omáčkou vytvořit z těch správných přísad něco nezapomenutelného.

„Tak ráda bych tě toho o vaření naučila víc,“ pokračovala, když zahnuly na příjezdovou cestu k domu Gatsbyových, „je-
nomže tvoji rodiče vypadají, že si vůbec nepřejí, abych vkročila do kuchyně. A když jsem v domě hostem, nechci porušovat jejich pravidla.“

Takže místo vaření brala teta Lydie Gladys dál na procházky po East Dumpsfordu. Až jednoho dne, ke konci léta, narazily

na zaprášený obchod, kterého si ještě nikdy předtím nevšimly.

„Gurmánské lahůdky pana Enga,“ přečetla teta Lydie ze zašlého vývěsního štítu. „Podíváme se tam?“ Gladys přikývla a teta otevřela staré dřevěné dveře. Zvoneček nad jejich hlavami jako by je přenesl do jiného světa.

Ze všeho nejdřív Gladys zasáhla vůně linoucí se od polic s kořením. V nose jí zašimraly ostré exotické vůně, které ještě nikdy necítila. Po její levé ruce stála chladnička plná sýrů. Bochníčky a trojúhelníčky v červených, žlutých i modrých odstínech. Vzádu u stěny ležely hromádky fialových brambor, žlutých rajčat a oranžových papriček, košík plný maličkého pichlavého růžového ovoce a hromádka velkých zelených tykví zatočených do tvaru labutích krků.

„Můj bože,“ vydechla teta Lydie. „Nevěřila bych, že v East Dumpsfordu vůbec může takové místo existovat!“ A s každým slovem se pomaličku přibližovala k chladničce se sýry, jako by byla magnet, který patří na její dvířka.

Gladys popošla k policím s kořením a vzala do ruky lahvičku plnou malých proužkovaných zrníček. ŘÍMSKÝ KMÍN, stálo na štítku. Trochu s ní zatřásla a zrnka odpověděla příjemným chrastěním – jako by držela rumba kouli.

„Chtěla bys ochutnat?“

Gladys se otočila k vysokému štíhlému muži s hustým obočím a několika prosedivělými pruhy v inkoustově černých vlasech. Milé oči měl schované za staříckými brýlemi, a když se usmál, v koutcích mu naskočily drobné vrásky.

„Ještě jsem tě tady neviděl. Já jsem Eng.“ Jemně vzal Gladys kořenku s římským kmínem z ruky, načež jí pokynul, aby nastavila dlaň, a nasypal jí na ni několik zrněk. Když do nich kousla, zjistila, že mají chuť bohatou jako oříšky a ostrou jako lékořice, dokonce možná ještě trochu ohnivější.

„Máte doma mlýnek na koření?“ zeptal se jí pan Eng.

Gladys zavrtěla hlavou.

„No, tak to bychom měli začít s něčím jednodušším, než je římský kmín.“ Očima přelétl stovky kořenek vyrovnaných v policích. „Tady,“ řekl a vyndal jednu plnou hnědočerveného prášku. Na štítku stálo EXTRA VÝRAZNÁ VIETNAMSKÁ SKOŘICE. „Ta už je namletá, takže s ní nemusíš dělat vůbec nic, jen si s ní posypeš jakékoli sladké jídlo. Palačinky, ovesnou kaši nebo samozřejmě dortíky a koláčky. Zajdu ti pro sáček.“ Hbité nohy ho svižně zanesly až k prodejnímu pultu a Gladys spěchala za ním.

„Ale já nemám žádné peníze,“ vyhrkla.

Pan Eng se tiše zasmál. „Tos nikdy neslyšela o vzorcích zdarma?“ Z šuplíčku pod pultem vytáhl malý igelitový sáček a nasypal do něj trochu skořice. „Tohle je na účet podniku.“

A tak si toho dne přinesla Gladys domů svou první přísadu. Nebýt tety Lydie, asi by sáček jen zastrčila do prádelníku, aby jí hezky voněla pyžama. Místo toho ale nemohla přestat myslet na to, že by ho mohla použít k vaření. Šlo by s pomocí té skořice, nebo dalšího koření, které prodával pan Eng, vytvořit taková jídla, která ochutnaly spolu s tetou v New Yorku? A pokud ano, jak?

Odpovědi se jí dostalo v balíčku, který přišel pár týdnů poté, co teta odcestovala zpět do Paříže.

Na první pohled to vypadalo, že v tom balíčku se skrývá známá knížka pro děti. Na přebalu byla Eiffelovka a dvě vyrovnané řady dívek. Když ale Gladys knihu otevřela, došlo jí, že obálku někdo vyměnil.

Byla to kuchařka.

A potom našla ještě hlouběji v balíčku schovaný malý prázdný zápisník, uvnitř kterého stálo droboučkým písmem napsáno: *Tady máš deníček na zapisování všech těch skvělých věcí, které uvaříš a ochutnáš. Bude to naše malé tajemství.*

A Gladys to tajemství neporušila – až do dnešního dne.

Skupina gurmánů o jednom členovi

Štědrovečerní večere o pár dní později vypadala smutně – jako obvykle. Rodiče vzali Gladys do podniku zvaného U Veselé duhy – sněž, kolik můžeš. Gladys si vždycky myslela, že to jméno je směšné, jelikož všechna jídla, která vařili, měla jednu jedinou barvu. Když se ale štourala v letošním talíři s hnědým krocanem, mastnou hnědou nádivkou a řídkou hnědou omáčkou ze „zelených“ fazolí, nevěřila, že by se mohla v souvislosti s jídlem ještě kdy zasmát.

Jakmile se vrátili domů, napsala si do svého deníčku:

Další Vánoce ve velkém hnědém bufetu. Letos bylo to jejich jídlo snad ještě hnědší než obvykle. Možná jsou ty nové ohřívací lampy, co si koupili, výkonnější. Jako ta solária, do kterých si lidé jdou lehnout, když chtějí předstírat, že se právě vrátili z dovolené v tropech. Ten krocan tedy rozhodně vypadal, jako by nějaký čas pobyl na opuštěném ostrově. Taky tak chutnal.

Každopádně, cenu za nejvíc hnědou věc, která by vůbec neměla být hnědá, letos vyhrává to želé. Zajímalo by mě, jak vůbec mělo

chutnat. Jako muškátový oříšek? Nebo kořenové pivo? Nebo hovězí? Ochutnala jsem od tatky jen trošku a pořád si ještě nejsem jistá.

Smutné je, že existuje tolik chutných hnědých jídel. Třeba sojová omáčka, hořká čokoláda nebo čerstvě upečený celozrnný chléb. Proč tam nemůžou podávat něco z toho?

✱ *(jídlo požitelné, ale ani trochu dobré)*

Opatrně deníček zavřela. Nebyl to ten původní, který jí poslala teta Lydie. Ten popsala už před lety. Od té doby jí ale teta Lydie posílala každý rok v balíčku k narozeninám nový. Ten poslední měl jednoduchou obálku z červené kůže a Gladys se vždycky hned cítila líp, když si v něm listovala. Používala čtyřhvězdičkový systém hodnocení, stejně jako kritici v novinách *New York Standard*, ačkoli ještě nikdy nejedla jídlo, které by si vysloužilo plný počet hvězdiček. Přesto ji neopouštěla naděje, že nějaké úžasné čtyřhvězdičkové jídlo může čekat hned za rohem. Deníček si s sebou nosila dokonce i do školy, pro případ, že by od někoho z kamarádů ochutnala nějaký překvapivě dobrý oběd. A taky proto, že když si do něj zapisovala poznámky, měla alespoň co dělat, zatímco ostatní si o přestávce hráli venku.

Gladys se do školy, která měla znovu začít za týden, netěšila. Když byla mladší, mívala spousty kamarádů. Jako by dřív každý kamarádil s každým, alespoň u holek tomu tak bylo. Všichni dostávali pozvánky na všechny narozeninové oslavy, a když si třeba Gladys o něco kritičtějším okem prohlížela svůj kousek dortu předtím, než ho snědla, nikdo si toho nevšímal.

Ale minulý rok, v páté třídě, se všechno změnilo. Nebo se to možná změnilo už během léta před začátkem páté třídy, když většina ostatních dětí z města odjela na nedaleký tábor. Gladys věděla jen to, že když pak v září nastoupila do školy, jako by všichni byli součástí určité skupiny. A ať už to byli fotbalisté, géniové nebo ty nejoblíbenější holky, všichni jako by se měli na pozoru před kýmkoli, kdo se nějak lišil. Najednou vám mohla nevinná poznámka o skvělém rukolovém salátu vynést i několik týdnů posměšků. A Gladys zůstala sama, sama v jednočlenné skupině gurmánů.

Když si schovávala deník pod postel, děkovala své šťastné hvězdě, kterou si představovala jako ovoce karambola, jinak známé jako čínská hvězdice. Děkovala, že rodiče nevědí, že si o jídle píše. Kdyby ano, pravděpodobně by jí na příštího půl roku zakázali i to.

Toho rána, kdy měla jít po vánočních prázdninách poprvé znovu do školy, snila o pho bo, vietnamské ranní polévce s hovězím a nudlemi, kterou si jednou uvařila, když byla ve čtvrté třídě. Podívala se z okna a zahlédla, jak z domu odnaproti vybíhá Sandy Anderson. Světlé vlasy měl uhlazené gelem. Přes jedno rameno přehozený batoh, přes druhé sako školní uniformy.

Sandy byl o rok mladší než Gladys a od té doby, co se před rokem s matkou přistěhovali, chodil do soukromé školy. Den poté, co se Andersonovi nastěhovali, poslala máma Sandyho k nim domů, aby se představil a požádal o hrnek cukru. Stydlivě zamumlal, že maminka chce péct košíčky, ale ještě nestihla

vybalit všechny kuchyňské zásoby. Gatsbyovi samozřejmě žádný cukr neměli. Ale Gladysina maminka se opravdu snažila být milá a odeslala Sandyho domů se zásobou barevných sáčků s umělým sladidlem, které našla v krabičce hned vedle instantní kávy.

Gladys to celé pozorovala z horní podesty schodiště, pak popošla k oknu a sledovala, jak Sandy spěchá domů. Minutu potom, co zmizel uvnitř, se dveře Andersonových opět otevřely a vyběhla z nich poněkud otrávená paní Andersonová, nasedla do auta a odjela pryč, patrně proto, aby si koupila nějaký skutečný cukr. Od té doby Sandy u Gatsbyů už nikdy nebyl.

A teď se Gladys dívala, jak jeho autobus zahýbá za roh.

„Vždyť ses té snídani skoro ani nedotkla!“ Mámino pokárání přivedlo její pozornost zpět k jídlu, které leželo před ní na stole.

„*Ale mami,*“ zaúpěla Gladys a ukázala jí přes stůl misku kroužků s umělou jablečnou příchutí, „vždyť to mléko je *zelené*.“

Domluvily se, že posnídá energetickou tyčinku, kterou si sní v autě. Většinou jezdila těch pár bloků do školy na kole, ale toho dne máma trvala na tom, že ji odveze. „Venku je na kolo moc velká zima,“ zdůvodnila své rozhodnutí, ovšem Gladys pojala podezření, že skutečným důvodem je to, aby se nemohla cestou do školy nebo ze školy stavět u pana Enga.

To bylo zlé, jelikož návštěvy pana Enga patřily k jejím nejoblíbenějším chvílím celého dne. Ráda mu srovnávala plechovky s rajčatovými produkty podle abecedy (celá, dušená, krájená na kostičky, loupaná, protlak, pyré), zatímco přikusovala čerstvou mandarinku z koše s ovocem (a dobře, možná taky nějaký croissant

plněný marmeládou z poličky s pečivem). A hlavně tam byl pan Eng, který si vždycky našel čas na to, aby jí vyprávěl o nejnovějších lahůdkách, které mu přivezli. Také byl dobrý posluchač. Kdyby se tam toho rána mohla stavit, určitě by se mu svěřila, že je nervózní – ale současně se těší – protože mají dostat novou učitelku.

Paní učitelka Wellchurchová odešla v prosinci na mateřskou dovolenou, což Gladys nijak nemrzelo. Už po prvním úkolu, který třídě zadala, Gladys věděla, že celý rok s ní bude zdoluhavý a nudný. Slečna Wellchurchová totiž všechny jednoho po druhém přiměla, aby nahlas přečetli svou slohovou práci na téma „Moje prázdniny“. A Gladys ani nevěděla, jestli bylo horší přede všemi přiznat, že strávila léto doma s paní na hlídání, nebo poslouchat vyprávění všech ostatních o tom, co zažili na táboře. Ten vedli rodiče Charissy Bentleyové, té nejkrásnější, ale zároveň i nejzlomyslnější dívky ze třídy, a Gladys s ní odmítla trávit víc času, než bylo nutné během školního roku.

Právě když máma zajížděla na školní parkoviště, napadlo Gladys něco strašného. Co když po nich jejich nová učitelka bude chtít, aby napsali slohovku o vánočních prázdninách? Pochybovala, že s prací nazvanou „Jak jsem ukradla tátovu letlampu a podpálila kuchyni“ udělá ten nejlepší první dojem (ačkoli by si tím mohla aspoň na čas získat oblibu třídních pyromanů).

„Vyzvednu tě přímo tady ve tři hodiny,“ oznámila jí maminka, když zastavily před školou. „Určitě už se nemůžeš dočkat, až si budeš zase moct popovídat s ostatními dětmi, ale zkus tady pro-
sím být včas, abych se stihla vrátit do kanceláře, dobře?“

Gladys jen nepřítomně přikývla a zabouchla za sebou dveře. Jestli vůbec ještě potřebovala nějaký důkaz o tom, že máma neví o jejím životě ve škole vůbec nic, tak ho právě dostala.

Ochutnávka budoucnosti

Proběhlo to přesně tak, jak si Gladys myslela: u hlavního vchodu do školy se ji nikdo neobtěžoval ani pozdravit. Když ale o minutku později vešla do učebny číslo 116, setkala se s totálním chaosem.

Několik lavic někdo vystrčil z úhledných řad. Jake Wheeler ukradl sněhuli Owenu Greenovi, který kolem něj skákal po jedné noze a oháněl se po něm ve snaze získat svou botu zpět. Tři další děti postávaly u tabule a křídou na ni malovaly směšné obličeje. A uprostřed toho všeho seděla povýšeně na jedné z lavic Charissa Bentleyová a pozorovala dění kolem.

Z dovolené v Karibiku se vrátila krásně opálená. Měla na sobě značkové džíny a vínový top a lesklé kaštanové vlasy si vyčesala do opravdu vysoko posazeného ohonu. Rozhlížela se kolem sebe, jako by jí všechno patřilo. Jakmile si všimla Gladys stojící ve dveřích, vykřikla: „Gladys Gatsbyová!“, aby to všichni slyšeli.

Gladys spadlo srdce až do kalhot – jako když na prkénko plácnete kuličku těsta. Zaslechla chichotání a všimla si, že napravo a nalevo od Charissy sedí její dvě nejlepší kamarádky, Rolanda

Royceová a Marti Astinová. I ony měly na sobě džíny a vínová trička, takže až na Rolandiny tenoučké černé čůpky a Martiiny divoké zrzavé vlny vypadaly jako Charissiny klony.

Nejoblíbenější dívka ve třídě si někoho jako Gladys obyčejně vůbec nevšímal, ale pokud se rozhodla, že se do ní začne střeřovat, pak se Gladys mohla klidně rovnou otočit a zažádat si o domácí výuku. Charissa dokázala zničit kohokoli. Z čeho si asi začne utahovat jako první? S jejího mikáda? Nebo z její úplně bílé kůže? Nebo z toho nového batohu ve tvaru humra, který jí letos k Vánocům poslala teta Lydie? (Když ho Gladys vybalila z krabice, zdál se jí jako úžasný dárek, teď už si tím ale nebyla tak jistá.) Charissa otevřela rty natřené růžovým leskem a Gladys už očekávala nějakou urážku. Nakonec ji Charissa překvapila, protože zvolala jen „Jesse Wall!“

Gladys se otočila a málem vrazila do Jesseho, hubeného kluka s brýlemi, který vcházal do třídy za ní. Takže Charissa se zatím nechystala nikoho si dobírat, prostě se jen rozhodla, že ohlásí příchod všech spolužáků. To jí bylo podobné, jelikož všechno ráda ovládala. Gladys s úlevou spěchala na své místo, posadila se a zjistila, že Jesse (kterému kvůli tomu oznámení jeho příchodu maličko zčervenaly uši) udělal totéž. A za chvíli už ke svým lavicím spěchali i všichni ostatní, protože do třídy vešla jejich nová paní učitelka.

Byla to vysoká žena s pletí barvy ořechových skořápek a krátkými vlasy černými jako lékořice. Na sobě měla rovně střiženou fialovou sukni ke kolenům, zelenou blůzku a na nohou hnědé ko-

začky do půli lýtek. Kolem krku jí visely tyrkysové korále a brýle s červenými obroučkami na šňůrce. Gladys si nemohla pomoci, ale přišlo jí, že vypadá trochu směšně.

„Dobré ráno,“ pozdravila paní učitelka energicky a položila si na katedru kufřík s leopardím vzorem. Pokud zaslechla od Charissy a jejích kámošek nějaké chichotání, nevšímalá si ho. „Jmenuji se slečna Quincyová. Posadte se prosím na svá místa.“ Pak si na nos nasadila červené brýle a pátravě se rozhlížela kolem dokola, až se zastavila pohledem u Charissy, Rolandy a Marti. „Nicméně si buďte jisti, že pokud si během hodiny budete se svým sousedem povídat, pak vás *přesadím*.“

Charissa se zamračila, zato Gladys se slečna Quincyová hned zalíbila.

„Tak,“ pokračovala nová paní učitelka, „vím, že někteří kolegové rádi začínají nové pololetí tím, že zadají třídě vypracovat slohovou práci o tom, co dělali o prázdninách.“ Odmlčela se a vzala si křídou. „Ale já myslím, že to je hloupý úkol.“

Gladys málem vyskočilo srdce radostí.

„Místo toho bych byla ráda, aby naše první společná práce měla nějaký hlubší smysl. Takže mi všichni napíšete něco o své budoucnosti, což myslím – *doufám* – bude daleko zajímavější než to, co se vám přihodilo za uplynulé dva týdny.“

Pak se slečna Quincyová otočila k tabuli a napsala na ni slovo *Budoucnost*. Gladys zaslechla nějaký šepot, a když se otočila, všimla si, že Charissa něco šušká Rolandě. Za chvíličku se už Rolanda zuřivě hlásila.

„Ano?“ dala jí slovo paní učitelka a odložila křídu.

„Ale paní učitelko,“ vyhrkla Rolanda celá bez dechu, „jak máme psát o budoucnosti, když nevíme, co se v ní *stane*?“

„Aha,“ odpověděla slečna Quincyová. „Přesně tam do hry vstoupí vaše představivost. S trochou kreativity je možné vše. A bude jen na vás, abyste si představili, co může vaše budoucnost skrývat.“

Charissa se zatvářila nešťastně. Pokud zrovna nešlo o vymýšlení nějakých nových urážek, tak kreativita nebyla právě její nejsilnější stránkou. Naproti tomu Gladys už hlavou vířily myšlenky na všechna ta úžasná jídla, která třeba v budoucnu ochutná.

„A nejlepší na tom je,“ dodala ještě paní učitelka, „že ‚Moje budoucnost‘ je letošním tématem soutěže studentských prací, kterou pořádá *New York Standard*. Z každé šesté třídy bude ten nejlepší text zaslán do redakce, která pak vítěznou práci dokonce otiskne!“

Slečna Quincyová se radostně rozhlédla po třídě, ale úsměv jí z tváře zmizel, když viděla, že nikdo jiný nadšeně nevypadá. „Doufám, že už jste slyšeli o *New York Standardu*?“ zeptala se. „Vždyť jsou to ty nejčtenější noviny ve státě.“

Jenomže ne v East Dumpsfordu, pomyslela si Gladys.

Paní učitelka si oklepala křídový prach z rukou. „Příspěvky do soutěže je možné posílat do února,“ pokračovala, „takže nemáme moc času. Vlastně mě překvapilo, že vaše předchozí vyučující s vámi na tom projektu už nepracovala. Ale to nevadí, budeme poctivě psát a jsem si jistá, že mezi vámi najdeme výborného reprezentanta celé třídy.“

Znovu se rozzářila, ale žáci na ni dál jen mlčky zírali.

Až nakonec Leah Kleinová z druhé řady pomalu zvedla ruku.

„Ehm, paní učitelko?“ ozvala se. „Promiňte, ale v East Dumpsfordu nikdo *New York Standard* nečte. Ne od té doby... co... však víte.“

Slečna Quincyová se na ni podívala. „Obávám se, že nevím. Byla bys tak laskavá a vysvětlila mi to?“

„No, ehm,“ koktala Leah, „jednou tam otiskli takový žebříček, před pár lety, víte? Seznam těch nejhorších míst k životu ve státě New York. No, a East Dumpsford skončil tak nějak na prvním místě. Asi kvůli té skládce, řekla bych.“

Gladys se podívala z okna na tu zvlněnou horu odpadků, která se tyčila nad střechami East Dumpsfordu a kvůli níž to v jeho ulicích v parných dnech tolik páchlo. Nikdo ve městě o ní nikdy neřekl nic dobrého, tedy až do toho útoku v *New York Standardu*. To se z ní téměř přes noc stala „naše milovaná hora smetí“ a „nezaměnitelná ikona místní komunity“.

„Dokonce tu došlo i k nepokojům!“ vykřikl Jake Wheeler škodolibě. „Všichni se vydali pochodem na nádraží a zdemolovali automaty, ve kterých se *Standard* prodával!“

„Ano,“ potvrdila Leah. „Teď už ho ani nikdo ve městě neprodává.“

Gladys věděla, že to poslední nebyla až tak úplně pravda. Pan Eng měl u sebe v obchodě vždycky pár výtisků. Ovšem skutečně pro ně neměl mnoho kupujících, takže je nakonec často rozdával. A tak se Gladys poprvé dostala k jejich příloze o vaření, kte-

rá vycházela jednou týdně a byla plná složitých receptů a hodnocení newyorských restaurací. Pan Eng jí tu středeční přílohu vždycky nějak podstrčil. Jednou jí do ní dokonce zabalil filet ze sumečka.

„Asi proto se s námi paní Wellchurchová té soutěže ani nechtěla účastnit,“ dodala Leah. „Ani si nemyslím, že by se jí účastnili loňští nebo předloňští šestáci.“

Slečna Quincyová si celý příběh vyslechla a udiveně zavrtěla hlavou. „Díky, že jste mi to vysvětlili,“ řekla nakonec. „To je nepříjemná situace. Nicméně vy se té soutěže letos účastnit *budete*. Zmínila jsem, že vítěz mimo jiné obdrží šek na pět set dolarů?“

Tahle novina patrně konečně vyvolala reakci, na kterou paní učitelka čekala. Celou třídou projela vlna vzrušení. Pět set dolarů! Paní učitelka nechala chvíli všechny šeptat, ale pak požádala o klid. „Začneme na tom projektu pracovat dnes odpoledne,“ oznámila, „ale pokud dostanete během dopoledne nějaký dobrý nápad, určitě si ho poznamenejte do sešitu.“ Pak se opět chopila křídý. „A teď, kdo by mi uměl převést tyhle zlomky na desetinná čísla?“

S tím celá třída ztichla.

„Dělám si legraci!“ zasmála se, když uviděla naše zoufalé pohledy. „Vždyť jsme si ještě ani neudělali docházku! Ještě alespoň deset minut žádná matematika.“

Ale Gladys na nic nečekala. Zatímco slečna Quincyová kontrolovala, kdo chybí, rychle si něco spočítala. Pět set dolarů by tu škodu po ohni pokrylo víc než slušně. A kdyby třeba vyhrála

s nějakou vážně dobrou slohovkou o budoucnosti, která by neměla nic společného s jídlem, pak by na ni rodiče možná byli tak pyšní, že by jí její trest zkrátili.

Ta soutěž zněla přesně jako řešení, v něž doufala.

Bramborová lavina

„Co by sis koupil za pět set dolarů?“ Tahle otázka zněla během oběda okolo celého stolu šestého ročníku. Nicky McDonald a Peter Yang vypočítávali, jaké by si opatřili nejnovější videohry, a Mira Wintersová šeptala Joanně Rodriguezové něco o nákupní horečce. „Já bych to všechno dala na charitu,“ prohlásila Charissa Bentleyová. „Moje rodina ty peníze vážně nepotřebuje.“

„A o čem budeš psát, Charisso?“ zeptala se jí Marti Astinová.

Charisa se jen zasmála. „To ti neřeknu. Akorát bys mi ten nápad ukradla!“

„Proč bych to dělala?“

Charissa se na Marti chladně podívala. „Protože nejsi tak chytrá, abys na něco přišla sama.“

Marti se trochu začervenala.

„Pravděpodobně jsi za celý svůj život nedostala jediný vlastní nápad,“ pokračovala Charissa. „Vždyť i dnes ráno jsi mi musela zavolat, aby ses zeptala, co si máš vzít do školy na sebe!“

Pár dalších spolužáků u jejich konce stolu se rozesmálo a Marti se začervenala ještě víc. Gladys seděla sice o něco dál, ale pořád v doslechu. Už už chtěla začít Marti litovat, když ta najednou

změnila výraz a samolibě se usmála. „Ale Charisso,“ řekla, „víš, kdo ti opravdu měl dnes ráno zavolat? *Slečna Quincyová*. Vidělas ten její ohoz?“

„JÁ VÍM!“ vyjekla Charissa. „Ten byl *tak* děsnej!“ A tak vzala Marti opět na milost a spolu s Rolandou se k sobě všechny naklonily a začaly rozebírat konkrétní přešlapy v oblékání naší nové učitelky.

Na druhé straně stolu, naproti Gladys, protočila Parma Singhová oči.

Tvrdit, že Gladys nemá ve škole vůbec žádné kamarády, by bylo přehnané, protože měla Parmu. Byla to pesimistka a v jídle dost vybíravá. Vždycky s ní nebylo tak úplně veselo. Ale ve čtvrté a v páté třídě spolu pracovaly na mnoha třídních projektech, takže se definici kamarádky blížila rozhodně nejvíc.

Její rodina ovšem na vánoční prázdniny pokaždé odjížděla a Gladys se vždycky bála, že na ni Parma za tu dobu zapomene. Letos navíc Parmu přeřadili do vedlejší třídy, takže se kromě oběda spolu moc nevidaly.

Přesto se v té chvíli Gladys zdálo, že chce něco říct. Parma se naklonila k ní a přehodila si černý cop přes rameno, aby si ho nevymáchala v jídle. „Takže vaše nová učitelka má nějaký problém s aktuálními módními trendy?“ zeptala se tiše.

„No, její styl je... jedinečný,“ odpověděla Gladys, protože o té učitelce, kterou by mohla mít nakonec ráda, nechtěla říct nic příliš špatného. „A jak bylo v Indii?“ změnila rychle téma. „Zkusilas už konečně tamní kuchyni?“

Oba Parmini rodiče se narodili v Indii a každou zimu sbalili celou rodinu a na dva týdny se tam vrátili. Gladys se ty cesty zdály velmi exotické, ale podle Parmy byly vždycky naprosto příšerné. Potíž tkvěla v jídle. Protože Parmě na celém světě chutnaly jenom dvě věci. Cereálie se studeným mlékem a suché špagety.

Nic jiného ji nelákalo. Dokonce ani sušenky nebo koláčky, které si děti během oběda vyměňovaly. Loni oznámila Parma své učitelce, že z náboženských důvodů má velmi omezený jídelníček (ačkoli to nebyla vůbec pravda), jen aby během Dne mezinárodní kultury nemusela jíst věci, které jí nechutnají. Gladys tehdy její drzost zarazila a fascinovala zároveň.

Její rodiče už dávno zcela rezignovali na snahu změnit stravovací návyky své dcery. To Gladys došlo jednoho večera, když ještě byla v páté třídě a zůstala u Parmy na večeři poté, co spolu odpoledne pracovaly na projektu o nějaké knize. Celý dům Singhových byl naplněn hřejivými ostrými vůněmi, jaké Gladys nikdy předtím necítila. A když pak zavolali děti ke stolu, málem nemohla uvěřit vlastním očím. Na stole čekaly takové poklady. Parmin starší bratr Jagmeet jí vysvětlil, že ty křupavé trojúhelníkové taštičky plněné bramborovou kaší se jmenují samosa, a pak jí popsal i ostatní jídla. V několika velkých bílých miskách byla chana masala (dozlatova opečená cizrna v husté aromatické omáčce), palak paneer (jasně zelené špenátové pyré s kostičkami bílého sýra) a aloo gobi (kousky brambor a kvěťáku posypané hořčičnými semínky a kořením, které znala od pana Enga, římským kmínem). Také tam měli velkou

mísu voňavé bílé rýže, hromádku vařících placek zvaných roti a misku vychlazeného jogurtu z kousky máty, kterému říkali raita.

Gladys už se nemohla dočkat a posadila se mezi Parmu a Jagmeeta. Jagmeet už se natahoval pro samosu a Gladys se chystala udělat totéž, když tu z kuchyně vyšla paní Singhová a nasypala dívkám na talíř bílé neochucené špagety.

„Díky mami,“ řekla Parma a pustila se do nich. Gladys se jich ale ani nedotkla.

„No, pokud by vám to nevadilo,“ zeptala se paní Singjové, „ráda bych si dala, co vy ostatní, prosím. Voní to úžasně.“

„To teda nevoní,“ odfrkla si Parma a natočila si na vidličku špagety. „Hnusně to páchne.“

„Parmindero *Singhová!*“ okřikla ji maminka. „Tato mladá dáma je naším hostem a může si dát, cokoli bude chtít!“

Vtom přišel z kuchyně s karafou vody v ruce i pan Singh, usedl se na své místo a zvedl obočí. Paní Singhová mezitím z kredence vytáhla čistý talíř a odhodlaně se jala na něj nakládat rýží.

„Dobře víš, že to slovo nemám ráda,“ říkala dál Parmě a přidávala na talíř další a další lžíce rýže. „Co to vlastně znamená, hnusně? Je to jen tvůj názor. Jako by nestačilo, že musíš naši kuchyni urážet před hostem.“ Paní Singhová se na Gladys usmála a natáhla se pro samosu. „Tvoje urážky ale nemají žádnou váhu. Podrobnosti, Parmindero. Znáš přece pravidla. Pokud mi dokážeš vysvětlit, proč ti to nechutná, teprve pak to nemusíš jíst.“

Parma záúpěla a odrecitovala své důvody. Znělo to prázdně

a nacvičeně, jako by to opakovala už stokrát. „Samosa je moc křupavá, masala moc rozmáčená, rýže moc špičatá, raita moc slizká. Stačí?“

„Stačí,“ povzdechla si paní Singhová. „Tady máš, drahoušku,“ řekla, podala Gladys plný talíř a usedla ke stolu.

Gladys na tu obří horu jídla jen zírala. Paní Singhová snad nemohla čekat, že by tohle *všechno* dokázala sníst, nebo ano?

„Jsem to ale hloupá,“ ozvala se najednou paní Singhová a vzala si od Gladys talíř zpět. „Zapomněla jsem ti tam dát roti.“ S tím se natáhla přes stůl, popadla dvě nahnědlé placky a položila je na talíř. „Tumáš,“ podala jí ho znovu. „Nech si chutnat.“

Ačkoli Gladys nedokázala sníst ani půlku toho, co dostala, byla večere u Singhů jednou z těch nejlepších, které kdy v životě jedla. Jakmile se toho večera vrátila domů, hned si šla všechno zapsat do deníčku.

Když jsem uviděla, kolik jídla mi paní Singhová nandala na talíř, nemohla jsem věřit vlastním očím. Vonělo to úžasně, ale jak jsem měla spořádat horu rýže, po které stékala bramborová lavina? A to se ani nezmiňuju o kvěťákovém lese, nekonečných polích špenátu a náspu z cizrny. Rozhodla jsem se, že nejlepší bude vzít to kolem dokola. Začala jsem tím, že jsem používala roti jako lopatu, kterou jsem nabírala cizrnu, načež jsem zabořila vidličku do hory rýže...

Gladys pokračovala popisem toho, jak samosa dobře nasávala přebytečnou cizrnovou omáčku a jak jí jogurt s mátou vždycky

zchladil ústa, když se v nich začalo ze všeho toho ostrého koření vzdouvat tornádo. A než se nadála, popsala celé tři stránky a recenzi zakončila nadšeným:

(tímto je nastavená laťka pro všechny budoucí večeře!).

A když následující rok musela pozřít několik skutečně hrozných jídel, občas se k ní vracela a četla si ji znovu a znovu, aby si tu vynikající hostinu mohla vychutnat ještě jednou. Tak se alespoň někdy dokázala přesvědčit, že její zažívací potíže způsobilo příliš mnoho pálivé cizrny a křupavých samos, a ne gumové kuřecí nugetky, které měla k večeři, nebo ten tajemný masový sendvič, co jí rodiče zabalili na oběd.

Zrovna do jednoho takového se právě teď nutila. To slizké maso chutnalo jen po soli a mámině oblíbené odtučněné majonéze, ve které se bahnily dva kusy rozčvachtaného bílého chleba.

„V Indii to bylo fajn,“ odpověděla Parma. „Teda ten první týden byla pěkná nuda, ale pak měl můj bratranec svatbu a oslavy trvaly celé dny! Museli tam mít snad tisíc hostů. Všichni tančili a jedli a pak zase tančili. A mělas vidět to jídlo. Bylo ho tam víc, než jsem kdy v životě viděla.“

„A ochutnalas něco?“ zeptala se Gladys nadšeně.

Parma se na ni jen pobaveně podívala. „Samozřejmě že ne. Ale vypadalo krásně.“

Gladys si povzdechla. Fascinovalo ji, že na světě jsou lidé, kteří jedí jídla, jaká varí Parmini rodiče, každý den. A ještě víc ji fasci-

novalo, že Parma má možnost být jedním z nich a odmítá to. Nicméně po té tragické návštěvě Indie, kdy bylo Parmě šest a zhubla tam pět kilo, se její rodiče přestali snažit ji změnit. Od té doby s sebou na cesty přes půl světa brali obří kufr plný jablečných lupínků, čokoládových kroužků, pšeničných polštářků, mléka v prášku a krabic špaget, ačkoli tím v očích svých příbuzných způsobovali pohoršení.

Parma si nabrala další sousto cereálií, které si s sebou přinesla na oběd, a vypadala, jako by se chystala Gladys zeptat na prázdniny. Tak se jí Gladys radši rychle otázala: „A co si myslíš o té literární soutěži?“ Slečna Quinciová totiž přesvědčila k účasti i Parminu učitelku.

„Podle mě je to akorát ztráta času,“ odpověděla Parma přežvykující poslední čokoládový kroužek. „Víš, kolik je v tomhle státě základních škol? *Tisíce*. I kdybys napsala nejlepší slohovku ve třídě, tak tvoje šance na celkovou výhru by byla minimální.“

„Ale někdo to vyhrát musí, ne?“ oponovala Gladys.

Parma jen pokrčila rameny. „To asi jo.“

Když zazvonilo a děti se seřadily na přestávku, Gladys pořád ještě myslela na tu soutěž, konkrétně na tu peněžní výhru. Kdyby z ní zaplatila nové závěsy, pořád by jí možná ještě zbylo dost na to, aby si mohla koupit jeden z těch úžasných mixérů, které používali šéfkuchaři na Planetě jedlíků.

Na dvoře se spolužáci rozdělili do menších skupinek a vydali se různými směry. Dokonce i Parma, která hrála školní fotbalovou ligu, měla svých pár kamarádů, se kterými si mohla o přestávce

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.